

Dragica Šimunec ispred spomenika F. Nightingale

SESTRINSTVO U SVJETSKOM SUSTAVU

Od 5. do 7. lipnja 1995. godine Dragica Šimunec, predsjednica HUMS-a sudjelovala je na II. međunarodnoj konferenciji o regulativi sestrinske i primaljske prakse, koja je održana u Londonu. Na konferenciji su sudjelovali predstavnici 35 zemalja iz cijelog svijeta. Organizator i domaćin bio je KBC - United Kingdom Central Council for Nursing.

Uvodno predavanje održala je Fadwa Affara predstavnica ICN, koja je u izlaganju iznijela pregled i situaciju na internacionalnoj razini i istakla slijedeće probleme:

- Regulativa sestrinske prakse važan je političko - socijalni problem, obzirom na raznolikost koja ide od zemlje do zemlje i osjetljivost problematike,
- Temeljno, još uvijek glavno neriješeno pitanje tko i na koji način može pravno regulirati sestrinsku praksu na internacionalnoj razini obzirom na razliku u edukaciji,
- Mehanizmi kontrole koji u mnogim zemljama još ne funkcioniraju,
- Potrebe pučanstva stalno se mijenjaju i teško ih je pratiti
- Pitanje koje se povlači gotovo u svim zemljama; tko bi trebao odlučivati u konkretnim situacijama - profesija, poslodavac ili korisnik itd.

Predstavnica ICN u zaključku predlaže slijedeće:

Sestrinstvo kao profesija trebalo bi na temelju međunarodnih standarda regulirati, odnosno propisati okvire svog djelovanja. Sestrinska praksa mora se temeljiti na sustavu - edukacije koji mora sadržavati osnovnu sestrinsku edukaciju i osigurati nadgradnju koja osigurava mogućnost napredovanja kroz specijalizaciju, trajnu izobrazbu do akademskog stupnja. Tu se ističe primjer engleskog sustava koji je u svojoj povijesti trpio mnoge promjene i reforme. Danas je sestrinstvo u Engleskoj jedino od najuglednijih i najbolje plaćenih profesija. Preko sustava registracija mora se osigurati "čistoća" profesije kroz određivanje pravila tko ima pravo na naziv medicinska sestra. Sustav edukacije mora biti pod kontrolom profesije odnosno zdravstvenog sustava u cilju zaštite korisnika. Sestrinstvo ne može funkcionirati bez pomoćnih službi (support workers) koje moraju biti isključivo pod kontrolom sestara. Sestrinstvo mora pratiti tehnologiju i promijenjene potrebe pučanstva.

Posebnu pozornost treba obratiti na rad medicinskih sestara u primarno zdravstvenoj zaštiti koje bi, prema tim preporukama, morale biti posebno educirane i to na fakultetskoj razini.

Mora se obratiti pozornost kontroli privatnog sektora što mora provoditi ministarstvo zdravstva radi zaštite korisnika, dakle pacijenata.

Dva puna dana raspravljalo se preko radionice o problematici sestrinstva. Naime, problemi su gotovo isti u svakom slučaju u Evropi, osim što su neke zemlje sustavno riješile sustav regulacije i kontrole sestrinske prakse (Engleska, Danska). Na temelju svega što se čulo, može se zaključiti da smo, unatoč svih teškoća, na dobrom putu koji bi, kroz procese koji nas još očekuju, mogli ostvariti razvoj sestrinstva po preporukama ICN-a. Ključno je pitanje sustav edukacije kojim se mora osigurati mogućnost profesionalizacije sestrinstva u Hrvatskoj. Bez toga ostajemo gdje jesmo. Edukacija mora biti u službi potreba pučanstva za zdravstvenom zaštitom. Bez edukacije sustava ne možemo razriješiti mehanizme regulative i kontrole unutar profesije. Sestrinstvo je djelatnost koja, zbog svojih osnovnih karakteristika, mora biti otvoreno javnosti. Moramo postati svijesni da naši korisnici, dakle bolesnici, pučanstvo i sustav zdravstva, ima pravo ocjenjivati naš rad u pozitivnom i negativnom smislu, a naša obveza slijediti potrebe.

Dragica Šimunec